

ההתאחדות הישראלית לכלבנות - נוהל גידול

מעודכן לתאריך 02/05/2022

תוכן עניינים

2.....	א. מבוא: עקרונות אוניברסליים בגידול מקצועי: אסטרטגיות הגידול הבינלאומיות של ה-FCI
3.....	ב. נוהל הגידול
6.....	ג. ספר הגידול הישראלי
7.....	ד. תעודת יוחסין
10.....	ה. ספר הגידול הנלווה
10.....	ו. ספר גידול חיצוני
10.....	ז. מיון כלבים
11.....	ח. תקנוני גידול משלימים
11.....	ט. מבדק התאמה לגידול: מה"ג
13.....	י. ביקורת שגר
15.....	יא. מגדל ובית גידול
15.....	יב. מקדמי גזע
16.....	יג. ועדת הגידול המדעית
18.....	יד. תשלומים ותעריפים
18.....	טו. כללי אתיקה
19.....	טז. המלצות

א. מבוא: עקרונות אוניברסליים בגידול מקצועי: אסטרטגיות הגידול הבינלאומיות של ה-FCI

1. פרק זה, הוא תרגום של מסמך "אסטרטגיות גידול בינלאומיות" מטעם ה-FCI ומהווה את החזון שבבסיס הנוהל. יובהר, כי פרק המבוא, אינו חלק אינטגרלי מהנוהל, אלא אך מסד אתי-אקדמי, ותו לא.
2. המטרה המרכזית בגידול כלבים, היא יצירת פרטים בריאים ומתפקדים, בעלי מבנה גופני ונפשי המאפיין את הגזע הספציפי אליהם משתייכים; כלבים המסוגלים לחיות חיים ארוכים ושמחים לתועלת ועינוג בעליהם, לתועלת החברה כולה וכן בעבור צרכיו של הכלב עצמו. לכן, יש לבצע גידול באופן שמקדם את בריאותם ומצבם הנפשי של הצאצאים, וכן את רווחת הכלבה האם. ידע, יושר ושיתוף פעולה, ברמה מקומית ובינלאומית, הם הבסיס לגידול כלבים בריאים. יש לעודד מגדלים להדגיש את החשיבות שביצירת דורות של כלבים, נוסף על בחירת כלב ספציפי למטרת רבייה.
3. על ועדת הגידול המדעית של ההי"ל, להציע תוכניות השכלה למגדלים, רצוי מדי שנה. עדיף לחנך את המגדלים, במקום להגביל את תקנות הגידול וליצור דרישות מחמירות בתוכניות הרבעה; הגבלה כאמור ויצירת דרישות מחמירות, עלולות בקלות לגרום לצמצום הביזור הגנטי בגזע, וכן להוצאתם של כלבים מעולים וצמצום שיתוף הפעולה עם מגדלים מוסריים. כמו כן, יש לעודד מגדלים ומועדוני גזע לשתף פעולה עם מדענים בנושאים הנוגעים לבריאות תורשתית ולמניעת חדירת כלבים מקווים שעלולים להוליד צאצאים חולים.
4. בתוך כך, כל כלב המשמש לרבייה, או כלב העובר בדיקה למחלות תורשתיות חייב באמצעי זיהוי שבב.
5. יש להקפיד על שימוש בתקן הגזע כהנחיה לתכונות הספציפיות לגזע ולהימנע מכל הגזמה.
6. למטרות רבייה, יש להשתמש אך ורק בכלבים בריאים תפקודית וקלינית, להם מבנה טיפוס לגזע; כלומר, להשתמש רק בכלבים שאינם סובלים ממחלה קשה או מבעיות תפקודיות.
  - 6.1 במידה שמשתמשים – לרבייה - בכלבים הקרובים גנטית לכלב הסובל ממחלה תורשתית או מבעיה תפקודית, יש להרביעם רק עם כלבים מקווי דם המאופיינים בשכיחות נמוכה של המחלה או חופשיים הימנה. בהינתן שקיימת בדיקת DNA למחלה או לבעיה התפקודית הנ"ל, יש לבדוק את כלבי הרבייה על מנת למנוע זיווג בין שני נשאי מחלה.
  - 6.2 יש להימנע מזיווג בין כלבים, אשר ממידע קיים, עלולים להגביר את הסיכון למחלה קשה או בעיות תפקוד או צאצאים פגומים.
  - 6.3 למטרות רבייה, יש להשתמש אך ורק בכלבים בעלי אופי יציב וטיפוסי לגזע. לשון אחר, להשתמש רק בכלבים שאינם מפגינים סימנים המאפיינים הפרעות התנהגות, בצורת תגובת פחד מוגזמת או התנהגות תוקפנית בהיעדר גירוי או במצבים שגרתיים.
7. על מנת לשמר או להרחיב ככל האפשר את הגיוון הגנטי בגזע, יש להימנע מהרבעת מטדור והכלאות קרובים צפופות. אין לבצע הכלאות בין אח ואחות, אמא ובן או אב ובת. מומלץ ככלל, להקפיד שלא יהא כלב שמספר צאצאיו עולה על 5% ממספר הגורים הרשומים באוכלוסיית הגזע בפרק זמן של חמש שנים. יש להתייחס להיקף האוכלוסייה בגזע, לא רק ברמה הארצית, אלא גם ברמה בינלאומית, בפרט בגזעים שיש בהם מספר מועט של פריטים.

8. תוצאות בדיקות (חיוביות או שליליות) להופעה פנוטיפית של מחלות פוליגניות, צריכות להופיע במרשם פתוח לציבור. יש להשתמש בתוצאות כאמור, על-מנת לסייע בבחירה ובשילוב בין כלבים למטרות גידוליות.
- 8.1 מומלץ, ככל האפשר, להעלות למאגר ממוחשב את ערכי הרבייה המבוססים על בדיקות, בכדי לסייע בבחירת כלבים לרבייה; וזאת, לא רק על סמך הופעתם הפנוטיפית, אלא גם על פי הגנוטיפ. ככלל, רצוי שערך הרבייה המחושב לשילוב מסוים - יעלה על הממוצע בגזע.
- 8.2 מומלץ לבצע בדיקות, רק במחלות ובגזעים בהם למחלה יש השפעה ממשית על בריאותם התפקודית של הכלבים.
9. יש להשתמש בתוצאות בדיקות DNA למחלות תורשתיות, למטרת מניעת שימוש בכלבים חולים לרבייה, ולאז דווקא למטרת חיסול המחלה. יש להרביע כלבים הידועים כנשאים (הטרוזיגוטים) של מחלה תורשתית רצסיבית - רק עם כלב שהוכח שאין הוא נושא אלל של אותה מחלה.
10. לכל כלב חייבת להיות היכולת להרביע באופן טבעי. משכך, אין להשתמש בהזרעה מלאכותית על-מנת להתגבר ולגשר על מגרעות גופניות של הכלב שלא היו מאפשרות רבייה טבעית. מכאן נובע, כי יש להוציא מתכנית הגידול כלבה שאין ביכולתה ללדת בצורה טבעית; ואין זה משנה, אם חוסר היכולת נובע ממבנה גופני או רפיון מולד, או שמדובר בכלבה שאינה מסוגלת לטפל בגורים שנולדו לה, בגלל בעיה נפשית או חוסר בחלב.
11. יש לתת משקל שווה ערך, לבעיות בריאות שאינן ניתנות לאבחון בבדיקות DNA ואחרות, כאשר מתייחסים לתוכנית רבייה בגזע ספציפי.
12. ככלל, אין להוציא מתוכנית הרבייה למעלה מ-50% מהכלבים בגזע, יש לבחור את כלבי הרבייה מהמחצית הטובה ביותר של אוכלוסיית הגזע.
13. אבן יסוד נוספת בכל תכנית גידול, היא הקפדה על טיפול בגורים; בתוך כך, שימת הדגש על האכלה נכונה, חשיפה לסביבה ולגירויים אימהיים, ולגירויים מהמגדל ומאחרים שיפתחו את התחושה החברתית והתגובות הנכונות.
14. סוחרי כלבים ו"בתי חרושת לגורים" הם אנשים המתמקדים בהרבעה, רכישה ומכירה של כלבים אך ורק על מנת להשיא רווח כספי, וזאת על חשבון הדאגה המתחייבת לרווחת הכלבים. אין להתיר לסוחרי כלבים ובתי חרושת לגורים לגדל בחסות ובאחריות ההתאחדות הישראלית לכלבנות.
- לעניין זה "סוחר כלבים": מי – שבמהלך שנה קלנדארית בודדת – ייבא ארצה 4 כלבים ומעלה שלא נשארו בבעלותו, יוחזק כ"סוחר כלבים"; חזקה זו ניתנת לסתירה.

ב. נוהל הגידול

1. מטרת נוהל הגידול של ההתאחדות הישראלית לכלבנות (להלן: "הי"ל") היא אסדרה והכוונה של מלאכת גידול כלבים גזעיים בישראל. זאת, בכפוף לתקני הגזעים המוכרים על-ידי הפדרציה הבינלאומית לכלבנות (להלן: "FCI"). כל זאת, בשים לב לעקרונות כדלקמן:
- 1.1 הכוונת הגידול אל-עבר בריאות אופטימאלית של הכלבים, תוך הקפדה על מניעת התפשטות מחלות ופגמים תורשתיים. לעניין גידול והרבעה, אלו – בין היתר – האיסורים המרכזיים המודגשים באסטרטגיית הגידול ו/או תקנון הגידול של ה-FCI:
- חירשות ו/או עיוורון מולדים, חיך שסוע, "שפתי ארנבת" פגמים ניכרים בשיניים ו/או סטייה נכרת בלסת, PRA, אפילפסיה, אשך תמיר ו/או חוסר באשכים, לבקנות, אבחון של היפ-דיספלזיה חמורה, צבעי פרווה הנחשבים פסולים לגזע.
- 1.2 הקפדה **יתרה** על יציבות האופי בהתאם לדרישות תקן הגזע והחוק.

1.3 הסדרת רישום הכלבים הגזעיים בספר-הגידול, ושל כלבים גזעיים מגזעים שטרם אושרו ע"י ה-FCI בספר הגידול החיצוני.

1.3.1 בגזעים שטרם זכו לאישור ה-FCI תקן הגזע יהא התקן של ספר הגידול - בארגון המשוך ל-FCI - שבארץ המוצא של הגזע.

1.4 במקרים יוצאי דופן, שאינם נופלים לגדר סעיף 1 על תת סעיפיו, תוקם ועדה משותפת - לוועדת גידול מדעית, הנהלת חבר השופטים ונציגי מועדון ו/או חוג הגזע - במטרה לחבר לגזע "**תקן גזע מיוחד**" שייכתב בעברית, ועל-פיו יישפט הגזע בתערוכות צורה, ועל פיו יונהגו הסעיפים הרלוונטיים בנוהל זה.

2. הגדרות וסמכויות:

- 2.1 "תעודת יוחסין": מסמך רשמי, המעיד על רישומו של הכלב בספר הגידול הישראלי ועל אילן היוחסין שלו.
- 2.2 "תקן גזע": המסמך שפורסם על-ידי ה-FCI תחת הוכחת "תקן גזע". לעניין זה: תקן גזע שתורגם לעברית יוכר כתקן גזע רשמי רק לאחר אישור של חבר-השופטים. עוד בעניין זה: בגזעים שטרם זכו להכרה רשמית מטעם ה-FCI, "תקן הגזע": תקן ספר הגידול בארץ המוצא של הגזע.
- 2.3 "בעל הכלב"/"בעלים": הרשום כבעלים של הכלב בספר הגידול.
- 2.4 "מטפח שגר": הוא הבעלים הרשום של הכלבה בעת ההמלטה.
- 2.5 "מגדל מומלץ": מטפח גזע העומד בכל התנאים להלן:
- 2.5.1 דואג לבריאות הכלבים שבבעלותו, לבריאות הגורים, הדואג למעקב וטרינרי אחר מצב בריאותם והמקיים את חוק צעב"ח ותקנותיו.
- 2.5.2 מטפח את השגר בתנאים סביבתיים סניטריים ומעניק איכות-חיים ותנאים נאותים לאם ולגוריה, בתוך כך - סביבה המעניקה לגורים חשיפה חיונית לגירויים בתקופות המשמעותיות.
- 2.5.3 חבר בארגון-חבר בהתאחדות הישראלית לכלבנות – של הגזע הרלוונטי - 5 שנים רצופות לפחות.
- 2.5.4 עומד בדרישות נוהל זה.
- 2.5.5 עומד בדרישות נוהל הגידול/נוהל הגידול המשלים לגזע.
- 2.5.6 בבעלות המטפח – לפחות 5 המלטות מאותו הגזע הרשומות בספר הגידול הישראלי.
- 2.5.7 עומד בדרישת מינימום לשלושה כלבים מגידולו הנושאים תואר אלוף ישראל או שלפחות 50% מהכלבים מהכלבים הרשומים על שמו זכו בציון "מצוין" בתערוכת צורה.
- 2.5.8 מקפיד שלא להרביע כלבים וכלבות הנגועים במחלות תורשתיות ברמה המסכנת את הצאצאים ואת שלום הכלבה.
- 2.5.9 שעמד במינימום (שיקבע ויפורסם מידי שנה ע"י וועדת גידול מדעית או מועדון אליו שייך הגזע) הבדיקות הגנטיות לזיהוי מחלות גנטיות הנדרשות בגזע אותו הוא מגדל, **במידה שקימות**.
- 2.5.10 מקפיד על גיוון גנטי מרבי; קרי צמצום - ככל שניתן - הרבעות קרובים, והרחבת מספר הזכרים בתכנית הגידול.
- 2.5.11 בעל השכלה כלבנית מתאימה.
- 2.5.12 מעודד בעלי גורים להצטרף למועדון הגזע.

- 2.5.13 נוקט כללי מסחר הוגן על פי החוק. לעניין זה, נוהג ביושר ברוכשי גורים, ולא קולע להגדרת "סוחר כלבים" כאמור לעיל.
- 2.6 "מטפח מצטיין לגזע": מי שקולע להגדרת "מגדל מומלץ לגזע" ויעמוד - נוסף על-כך - בדרישת חמישה אלופי ישראל או כל מדינה אחרת ואלוף יופי בינלאומי אחד, או, 3 כלבים אלופי-על (GCAC). מטפח מצטיין לגזע, יזכה ב"אות מגן דויד" שיבוא בצורת סמליל מזהב שיוצמד לשם בית-הגידול בתעודות היוחסין של כלבים מבית הגידול שלו.
- 2.6.1 הסמכות לקבוע כי מטפח גזע קולע להגדרת "מטפח מומלץ" ו"מטפח מצטיין" נתונה לוועדת הגידול המדעית של ההתאחדות הישראלית לכלבנות הסמכות כאמור, מתגבשת מעצם המלצת "מקדם הגזע" בכתב.
- 2.6.2 על המלצת מקדם הגזע כאמור, ניתן להגיש התנגדות בכתב לוועדת הגידול המדעית. הדיון בהתנגדות יערך בפורום ועדת גידול מדעית, ובצירוף המתנגד להמלצה, מקדם הגזע הממליץ, והמגדל נשוא ההמלצה וההתנגדות. הכרעה בדיון תיערך על-בסיס הצבעה רובנית רגילה.
- 2.6.3 הסמכות להנפיק תעודות לעניין זה, נתונה להתאחדות הישראלית לכלבנות. תעודה שהונפקה, תהא תקפה כל עוד לא נשללה או הפכה תלויה.
- 2.6.4 הסמכות לדון בשלילת התארים כאמור, נתונה לוועדת הגידול המדעית של ההי"ל. אולם, הסמכות כאמור תחומה לגדר מסירת המלצה להנהלת ההי"ל – היא הסמכות הבלעדית לשלילת תארים כאמור. לא יישלל ממגדל תואר שניתן לפי סעיף זה, אלא לאחר שנעשה לו שימוע, וניתנה לו החלטה מנומקת בכתב.
- 2.6.5 להנהלת ההי"ל הסמכות להעניק הטבות סבירות לזכאים לתארים כאמור.
- 2.7 רישום שגר בספר הגידול, יעשה על סמך טופס המלטה/הרבעה של ההי"ל, המאושר בחתימת מקדם הגזע ובעליהם הרשומים של הכלבים ההורים.
- 2.8 "שם בית הגידול": שם שיבחר מטפח, בתורת "שם משפחה" נלווה לשמות כל הגורים שנולדו לכלבות בבעלותו.
- 2.9 קבלת שם בית-גידול רשמי ואישורו בהי"ל, כפופה לעמידה בתנאים המצטברים שלהלן:
- 2.9.1 טיפח שלוש המלטות, משילוב שתי קומבינציות שונות לכל הפחות.
- 2.9.2 בוגר המדרשה הישראלית לכלבנות.
- 2.9.3 חבר במועדון-חבר בהי"ל לפחות 3 שנים ולא הוגשה כנגדו תלונה גידולית שנמצאה כנכונה בבית הדין ו/או בוועדת הגידול המדעית.
- 2.9.4 אינו מטפח או בעלים של יותר מ 3 גזעים פעילים.
- 2.10 "ספר הגידול": מוסד ממוסדות ההי"ל; באחריותו לרשום ולהנפיק תעודות יוחסין לכלבים גזעיים בישראל, ולשמש כמאגר נתוני הכלבים כאמור.
- 2.10.1 "ספר הגידול הנלווה": חלק מספר הגידול, המסדיר רישום חריג של כלבים גזעיים בהתאם להוראות FCI.
- 2.10.2 "ספר הגידול החיצוני": מסדיר רישום כלבים גזעיים מגזעים שטרם אושרו ע"י ה-FCI.
- 2.11 "מספר סג"ר": מספר רישום כלב בספר הגידול הישראלי.

- 2.12 "כלב גזעי": כלב בעל תעודת יוחסין של ההי"ל או בעל תעודת יוחסין המוכרת ע"י ה-FCI.
- 2.13 "מיון" הערכת מראהו של הכלב ומידת התאמתו לתקן הגזע, לו אמור להשתייך; וזאת לשם רישומו בספר הגידול.
- 2.14 "מקדם גזע": אדם בעל הכשרה מתאימה על-פי נוהל זה, שנבחר לתפקיד ברוב קולות באסיפה כללית של מועדון/ חוג גזע חבר בהי"ל. תפקיד מקדם הגזע, ליעץ בגידול מתוכנן ומכווין בכפוף לחזון הגזעים אותם מקדם. כמו כן, לקדם את הגזע תוך שאיפה לבריאות טיפוסיות הן מבחינת מאפיינים התנהגותיים והן מבחינת מאפיינים צורניים.
- 2.15 "ועדת גידול מדעית": שואבת סמכותה מבחירת האסיפה הכללית של ההי"ל, והיא הסמכות המקצועית העליונה בכל הקשור לענייני גידול.
- 2.16 "נוהל הגידול": חל, על כל בעלי הכלבים הגזעיים במדינת ישראל. תקנון/נוהל הגידול המשלים לגזע (לאחר שאושר בוועדת הגידול המדעית) חל על כל הכלבים הגזעיים מגזע זה במדינת ישראל.
- 2.17 "מה"ג: מבחן התאמה לגידול; קרי, מבדק לכלב על-פי מראהו, אופיו ותעודת היוחסין שנושא, לשם קביעת התאמתו לגידול.

ג. ספר הגידול הישראלי

3. "מנהל ספר הגידול הישראלי", הוא הממונה על ספר הגידול.
4. הנהלת ההי"ל, תבחר מנהל לספר הגידול; מועמד לשמש כמנהל ספר הגידול, יעמוד באחד הקריטריונים שלהלן ובקיא באחת משפות ה-FCI לפחות.
- 4.1 במנהל ספר הגידול, חייב שיתמלא אחד מאלה: שופט ו/או מקדם גזע (בעבר או בהווה) ו/או מטפח בעל שם בית גידול וותק של מעל לחמש המלטות בחמשת השנים האחרונות ומשתי קומבינציות שונות.
5. מאגר הנתונים בספר הגידול, יועבר באופן שוטף - לגבי כל גזע, ולפי דרישת ועדת הגידול - למקדמי הגזע/ים לגבי הגזע/ים שבאחריותם. אסמכתא, לגבי כל פעולה בספר הגידול, הקשורה בגזע מסוים - בין היתר - רישום המלטה, רישום יבוא, רישום מבדקים גנטיים או בריאותיים, תישלח למקדם הגזע, לא יאוחר שבועיים מרגע ביצוע הפעולה כאמור; כל שימוש נוסף בנתוני ספר הגידול, מותנה באישור הנהלת ההי"ל וכרוך בתשלום שיקבע.
6. בספר הגידול, תירשמנה תעודות יוחסין לכל הגורים שבשגר מסוים, לפי פרטי טופס המלטה/הרבעה. וזאת, רק כאשר שני הורי השגר הם כלבים גזעיים, בני אותו הגזע, וכשטופס בקשה לרישום השגר הוגש לספר הגידול על ידי המגדל, ובכפוף לנוהל זה ולנספחיו.
- 6.1 לא יוצאו ולא יירשמו תעודות יוחסין לגורים שאחד מהוריהם נפסל או לא אושר לגידול על פי נוהל זה.
- 6.2 במקרים חריגים (כדוגמת הוצאת תעודות לכלב שהוריו ידועים אבל תעודת היוחסין שלו לא הוצאה בעבר), לאחר אישור ועדת הגידול ניתן יהא לרשום כלב בספר הגידול. כל זאת, בכפוף לביצוע בדיקות DNA להוכחת הורות לפריטים מסוימים ורשומים ובכפוף לזכייה בציון עובר במה"ג. בתוך כך, על ההורים המוכחים, להיות כלבים גזעיים, להם תעודת יוחסין נקייה מכל הערה פוסלת גידול/הרבעה.
- 6.3 לביצוע בדיקת הורות, יש להשתמש בסימנים תקינים בינלאומיים; את התוצאות יש לרשום בספר הגידול לאחר אימת מספר הזיהוי של הכלב (שבב או קעקוע במידה שישנו) בזמן איסוף ה-DNA.
- 6.4 ככלל, לא תורבע כלבה עם יותר מזכר אחד בכל מחזור ייחום. במקרים חריגים, תוכח ההורות בבדיקת DNA באחריות ההי"ל - ובעלויות הבדיקה יישא המטפח.

- 6.5 בהינתן מחלה עם תורשה מנדליאנית רצסיבית פשוטה, הורי השגר יחויבו בבדיקת DNA ספציפית (אם קיימת) למחלה. כל זאת, כדי למנוע ילודת כלבים חולים. כלב שהוריו בדוקים ונקיים, יהא פטור מבדיקה כאמור; רשימת המחלות והגזעים המחויבים בבדיקה תעודכן ותפורסם מעת לעת ע"י ועדת הגידול המדעית או תועבר לחוג / מועדון הרלוונטי.
- 6.6 כלב "חולה" או "נשא" יורבע רק עם כלב "נקי" מהמחלה; לא יזווגו "נשא" עם "נשא"; לא יזווגו "נשא" עם "חולה"; לא יזווגו "חולה" עם "חולה".
- 6.7 כל נוהל, או תקנון גידול משלים אשר אושר ע"י ועדת הגידול המדעית ובו דרישה לזיהוי בין הורים לצאצאים באמצעות DNA, יחייב בדיקה כאמור בהתאם להסכמות הנהלת ההי"ל מול המעבדה הרלוונטית בלבד.
- בנוסף, ועדת גידול מדעית תקבל לידיה המלצות לעניין הוספת גזעים מהמועדונים/החוגים או בעקבות מקרים באותם מועדונים/חוגים ותכיל סעיף זה גם עליהם. הועדה תחויב לעדכן סעיף זה במידת הצורך ואת השינויים הנדרשים עד קבלת כל הגזעים הרשומים בספר הגידול. רשימת הגזעים החייבים בבדיקת זיהוי גנטי לשגר תתעדכן במשרדי ההי"ל ולא ינפקו תעודות יוחסין ללא זיהוי DNA בגזעים הרלוונטיים.
7. כלב שיובא לישראל, יירשם בספר הגידול אך ורק על-סמך תעודת יוחסין מקורית ובת תוקף מארץ מוצאו של הכלב, ובלבד שהתעודה מוכרת ע"י ה-FCI בצירוף EXPORT PEDEGREE ובו מספר השבב, שם הבעלים המקורי הרשום בתעודת היוחסין והוכחה לקיום שלושה דורות לפחות. במידה שאין שלושה דורות לפחות, ירשם הכלב בספר הגידול הנלווה.
8. בספר הגידול החיצוני, ירשם כלב, על סמך תעודת היוחסין המקורית מארץ המוצא של הכלב, המוכרת ע"י ספר הגידול ולא זכתה להכרת FCI.
9. לאחר רישום כלב-יבוא בספר הגידול, יוטבע מספר הסג"ר שהונפק על גבי התעודה המקורית, יירשם מספר השבב, וכן תוטבע חותמת ספר הגידול. הכל, בחתימתו האישית של מנהל ספר הגידול.
10. באשר לכלבה הנושאת תעודת יוחסין ישראלית, ומתעדת להרבעה בחו"ל, או כלבה שיובאה לישראל כשהיא מעוברת: יירשם השגר, ויוצאו תעודות יוחסין לגורים, בכפוף להיות הזכר המרביע, קרי אב השגר, כלב גזעי שהעתק תעודת יוחסין מאושרת ע"י ספר הגידול בו הוא רשום צורך לטופס ההמלטה. במידה שתקנון/נוהל הגידול המשלים של המועדון דורש מהורי השגר מבדק וטרינרי מוגדר (לדוגמה פענוח תוצאות אגן), ספר הגידול הישראלי יתבקש לקבל תוצאות אלו מחו"ל, אלו תתקבלנה, ובתנאי שהגיעו ממדינה בה מתקיים גוף מדעי רשמי ובלתי תלוי לצורך זה והתוצאות מתועדות במסמך רשמי של הארגון הכלבני הלאומי.
11. באשר לכלבה שהופרתה בהזרעה מלאכותית באמצעות זרמה מוקפאת או מקוררת: לטופס ההמלטה יצורף אישור הרופא הווטרינר שביצע את ההזרעה, העתק תעודת היוחסין של הכלב תורם הזרמה ואישור מבעל הכלב תורם הזרמה, זיהוי גנטי, מספר שבב של הכלב התורם ושזוהה ע"י וטרינר.

ד. תעודת יוחסין

12. גורים של שני כלבים גזעיים (בעלי תעודות יוחסין מוכרות ע"י ה-FCI) מאותו גזע אשר עברו זיהוי גנטי (על חשבון המטפח), ללא מגבלות או איסורים כלשהם, עברו מה"ג מעל גיל שנה ו/או השתתפו לפחות בתערוכה אחת מעל גיל שנה (בגזעים קטנים, קרי מתחת לגובה 40 ס"מ) ולפחות בכיתת מתבגרים בגזעים גדולים, ובנוסף לא נפסלו (ובמידה שלא אושר אחרת ע"י הועדה), נחשבים לגורים גזעיים ולפיכך זכאים לקבל תעודות יוחסין. המלטה של מי שאינו חבר בארגון חבר בהי"ל / או הורחק משורות ההי"ל, תחויב בבדיקת DNA הורות ופענוח גנטי של ההורים וכל השגר על חשבון המטפח.

הבהרה שאושרה באספה כללית מ 11.12.2019

ההתאחדות תכבד כל אחת משתי השיטות לצורך רישום שגר בספר הגידול:

- א. בדיקת הורות של ההורים והגורים בכל שיטה ובכל מעבדה המוכרת ומאושרת ע"י גוף סטטוטורי העומדת בסטנדרטים של בדיקת DNA (STR או SNP) שהמגדל יבחר. הדיגום יבוצע וישלח למעבדה ע"י מורשה מטעם ההתאחדות. תוצאת הבדיקה תירשם בספר הגידול.
  - ב. בדיקת פרופיל DNA בשיטת SNP לזכר ולנקבה המרביעים בלבד. תהיה קבילה לכל ההמלטות בעתיד, ע"י דוגם מטעם ההתאחדות, דרך המעבדה אתה בחרה ההתאחדות לעבוד. הפרופיל ירשם בספר הגידול.
13. תעודות היוחסין, יונפקו בצבעים שונים על פי החלוקה להלן:
- 13.1 "תעודות כחולות": תעודות יוחסין לשגר מהורים שעומדים בתקנון/בנוהל הגידול המשלים של המועדון.
  - 13.2 "תעודות אדומות": תעודות יוחסין לשגר מהורים שלא עומדים בתקנון/בנוהל גידול משלים של המועדון.
  - 13.3 "תעודות ירוקות": תעודות יוחסין מספר הגידול הנלווה.
  - 13.4 "תעודות כתומות": תעודות יוחסין לגזעים שטרם זכו להכרה רשמית מטעם ה-FCI, קרי תעודות מספר הגידול החיצוני.
14. בתעודת היוחסין יירשמו הפרטים שלהלן:
- 14.1 פרטי הזיהוי של הכלב: גזע, מין, תאריך הלידה, DNA, סוג שיער, צבע וסימנים מיוחדים.
  - 14.2 שם הכלב ושם בית הגידול, אם קיים. לעניין זה, לא יירשם שם בית גידול שלא אושר בידי ה-FCI; לא ירשם שם בית גידול שלא בבעלות המגדל, אלא באמצעות מסמך מאשר חתום בידי בעל בית הגידול.
  - 14.3 מספר רישום הכלב בספר הגידול.
  - 14.4 שם המטפח וכתובתו; שם הבעלים וכתובתו.
  - 14.5 שלושה דורות אחרונים מלאים לשושלת הכלב, לרבות תארי אליפות ועבודה מוכרים על ידי ה"ל וה-FCI, ורישומים נוספים כגון תוצאות צילומי אגן, תוצאות מה"ג, תוצאות בדיקת PRA, תוצאת בדיקת DNA וכל דבר שוועדת הגידול של ה"ל או של ה-FCI תמצא לנכון להוסיף.
  - 14.6 הערות שניתן לרשום בספר הגידול לגבי פרט ספציפי:
    - לא מאושר להרבעה/גידול;
    - לא מאושר להרבעה/גידול: חובת מה"ג בגיל שנה;
    - לא מומלץ להרבעה (לא עמד בדרישות תקנון/בנוהל הגידול המשלים של הגזע).
  - 14.7 מספר שבב
  - 14.8 חתימה וחותמת מנהל ספר הגידול הישראלי.
15. כלב שלגביו נרשמה ההערה: "לא מאושר להרבעה/גידול חובת מה"ג מגיל שנה", חייב לעבור מה"ג ותוצאות התערוכות יחשבו לו כמה"ג אך ורק אם השתתף בכיתה פתוחה בלבד בגזעים גדולים; ובגזעים קטנים, בכיתה מתבגרים, ובתנאי שהסיבה להערה אינה קיימת עוד.
16. כל הפרטים אשר יירשמו בתעודת היוחסין יתקבלו על פי הצהרת המטפח שתועבר לספר הגידול בטופס מיוחד (להלן: "טופס המלטה") חתום על ידו, ועל פי מאגר המידע של ספר הגידול.

17. משרדי ההי"ל, יעבירו את טופס ההמלטה להתייחסות ולידיעת מקדם הגזע, אשר יחזירו לספר הגידול בתוך חודש ימים. חתימת מקדם הגזע על טופס המלטה אינה מהווה הוכחה לאיכות הגורים. היה שמקדם הגזע, לא יחזיר את הטופס החתום בתוך חודש מיום השליחה, רשאי מנהל ספר הגידול להנפיק את תעודות היוחסין לשגר לאחר בירור עם מקדם הגזע.
18. מצא מקדם הגזע - בהורים או באחד מהם ו/או בגורים או בחלק מהם - שגיאה פוסלת על פי תקן הגזע, תירשם ההגבלה הבאה בתעודת היוחסין ובספר הגידול: **"לא מאושר להרבעה/גידול"**. לא תירשם הערה כאמור, אלא לאחר שהושלם ההליך שלהלן:
- 18.1 מקדם הגזע או מי מטעמו שביצע את ביקורת השגר, חייב להודיע למטפח על השגיאות/בעיות שנמצאו ועל רישום ההערות. כמו כן, חובת מקדם הגזע ליידע את המטפח על כך, ועל זכותו להשיג על קביעותיו. להשלמת התמונה ולהבטחת הביצוע כאמור, יחתים מקדם הגזע את המגדל על תוכן האמור לעיל.
- 18.2 מקדם הגזע יצרף מסמך המציין את הבעיה/שגיאה שבשלה החליט להוסיף הערה. בתוך כך, יציין מקדם הגזע את הסעיף הרלוונטי בתקן הגזע, שעל פיו נקבעה הערה זו.
- 18.3 למטפח זכות לערער על ההערה בפני ועדת הגידול המדעית של ההי"ל. וזאת, לא יאוחר מחודש ימים מיום שנודע לו על ההחלטה לרשום הערה.
- 18.4 בהינתן שהוגש ערעור, תדון ועדת הגידול המדעית בעניין, ותיתן תשובתה, לא יאוחר מחודש ימים מיום קבלת הערעור בהי"ל. הוועדה רשאית לזמן את מקדם הגזע, המטפח והגור/הכלב הרלוונטי לצורך קבלת החלטה.
- 18.5 במידה שהתערור ספק בעת עריכת ביקורת השגר, באשר לקיומה של שגיאה פוסלת כאמור, ירשום מקדם הגזע בטופס ההמלטה הערת "לא מאושר לגידול/הרבעה חובת מה"ג מגיל שנה".
- 18.6 היה שנמצא כי השגר לא עומד בתנאים של תקנון הגידול/נוהל המשלים של הגזע, תירשם ההערה "לא מומלץ לגידול" או "לא עמד בתקנון/נוהל הגידול המשלים של הגזע".
- 18.7 ההגבלות וההערות תבוטלנה, אך ורק לאחר שהכלב יצלח מה"ג בציון עובר.
19. חובה על בעל ההמלטה, לכלול בטופס ההמלטה הנ"ל (בין אם דיגיטלי ובין אם ידני) את כל הפרטים המלאים והמדויקים של בעלי הגורים (קרי: שם מלא, כתובת, טלפון ודוא"ל). בהעדר פירוט כאמור, הפקת התעודות לשגר תידחה עד להחלטת ועדת הגידול בנדון.
20. תעודות היוחסין תישלחנה על-ידי מזכירות ההי"ל באופן ישיר לבעלים הרשומים, או אל המטפח על פי בקשתו.
21. טופס ריכוז פרטי הגורים, יישלח על ידי מזכירות ההי"ל למטפח ולמקדם הגזע.
22. מנהל ספר הגידול, והוא בלבד, רשאי להכניס כל שינוי או הוספת פרטים בתעודת יוחסין.
23. תעודת היוחסין תוחזק בידי בעל הכלב, ויש להעבירה לבעלים החדשים יחד עם הכלב בכל העברת בעלות. אין לעכב העברת תעודת יוחסין עקב סכסוך בין הבעלים הקודמים והחדשים של הכלב או בינו לבין כל גורם אחר.
24. והיה ושופט מוסמך, במסגרת תפקידו, אם בתערוכה ואם המה"ג, יקבע כי לכלב פלוני יש שגיאה פוסלת על פי תקן הגזע, יתקיים הנוהל הבא:
- 24.1 תירשם במיידית בספר הגידול לכלב האמור הערה גידולית התואמת את שנקבע בסעיף 14.6 לנוהל זה (לא מאושר לגידול/הרבעה).
- 24.2 רשאי בעל הכלב לערער בפני ועדת הגידול של ההתאחדות על רישום ההערה בספר הגידול וזאת עד חודש ימים מיום החלטת השופט

- 24.3 בהינתן הגשת ערעור תדון הוועדה בעניין ותיתן תשובתה לא יאוחר מחודש ימים מיום קבלת הערעור בהי"ל. בוועדת הגידול ההחלטה חייבת להיות פה אחד אחרת על הוועדה לזמן את הכלב למה"ג. מה"ג זה יהיה על פי הנהוג במקרים של מה"ג חוזר, כאמור בפרק "מהג" לעניין מה"ג חוזר.
25. שינוי בבעלות בכלב יירשם בספר הגידול לאחר שיוגש טופס רשמי העברת בעלות חתום על ידי הבעלים הרשום והבעלים החדש.
26. ספר הגידול לא יהיה רשאי להוציא יותר מתעודה מקורית אחת לכל כלב. כל תעודה נוספת שתונפק תישא סימון "העתק", וכן תאריך הנפקתה.
- 26.1 תוחזר התעודה המקורית לספר הגידול לשם שינוי פרטים כלשהם, תונפק במקומה תעודה מקורית חדשה.
- 26.2 כל בעל כלב רשום אשר כלבו זכאי לקבל תעודת יוחסין, יהיה רשאי לקבל בכל עת העתק התעודה תמורת תשלום.

ה. ספר הגידול הנלווה

27. בספר הגידול הנלווה, יירשמו כלבים וצאצאיהם - עד וכולל דור ראשון ועד שלישי - שמוצאם מארצות שאין בהם ספר גידול מוכר על ידי ה-FCI, או מארצות בהן הגזע אינו מוכר על ידי הארגון הכלבני הרשמי, או כלבים שמוינו בישראל בהתאם לנקבע בנוהל זה.
28. רישום בספר הגידול הנלווה, ייעשה לאחר מבדק במסגרת מועדון/חוגה גזע, על ידי שופט ספציפי לגזע, או שופט מתאים אחר. כל זאת, לאחר וקבלת המלצה ממקדם הגזע על גבי טופס ייעודי.
29. תעודת היוחסין בספר הגידול הנלווה תזוהה בצבע שונה, ומספר הסגיר יהיה מסדרה שונה.
30. צאצאים מדור רביעי ואילך, יירשמו אוטומטית בספר הגידול הישראלי הרשמי.

ו. ספר גידול חיצוני

31. ספר הגידול החיצוני, הוא ספר גידול לגזעים שטרם זכו להכרה רשמית מטעם ה-FCI. בספר זה, יירשמו כלבים וצאצאי כלבים המשתייכים לגזעים שאינם מוכרים ע"י ה-FCI. הרישום בספר זה, יעשה לאחר קבלת תעודת יוחסין מוכרת מספר הגידול של ארץ מוצאו של הכלב. תעודת יוחסין זו, תזוהה בצבע שונה ומספר הסגיר יהיה וכן תהיה חותמת ברורה המציינת שמדובר בגזע לא מוכר ואינו רשמי של ה-FCI.

ו1. השלבים לקבלת גזע חדש לספר הגידול החיצוני

32. הגשת הבקשה בצירוף תעודות היוחסין לרבות תקן ממדינת המקור.
33. דיון בבקשה בוועדת הגידול המדעית
34. העברת תקן הגזע הרשמי מטעם מדינת המקור, לחבר השופטים לבדיקה ותרגום.
35. לאחר תרגום ופרסום בקרב השופטים קבלת הגזע.

ז. מיון כלבים

36. מיון כלבים יעשה לכלבים מהגזעים כנעני, סלוקי וסלוגי, או במידה שהגיעה דרישה ממוסדות ה-FCI בעניין מיונים בין גזעים ו/או בגזע.
37. המיון, ייעשה על ידי שופט ספציפי לגזע אלא אם הגיעה דרישה אחרת ממוסדות ה-FCI.

38. רישום כלבי מיון בספר הגידול או/ו ספר הגידול הנלווה ייעשה על סמך אישור השופט בטופס מבדק ייעודי, בהמלצת מקדם הגזע ובאישור וועדת הגידול המדעית של ההי"ל או בהתאם לדרישות ה-FCI.

ח. תקנוני גידול משלימים

39. מועדון גזע רשאי להחליט על תקנון/נוהל גידול משלים לגזעים אותם מייצג. תקנונים/נהלים אלו לא יוכלו לעמוד בסתירה לנוהל זה, ויהיו בתוקף רק אם אושרו הן על-ידי האסיפה הכללית של המועדון הרלוונטי, והן על-ידי ועדת הגידול המדעית, ולא יאוחר מ-90 ימים מרגע קבלת הבקשה בהי"ל.

40. לכל גזע יהיה רק תקנון/נוהל גידול משלים אחד.

41. תקנוני הגידול המשלימים יהיו אחידים במבנה, עם התאמות לדרישות תקן הגזע ובעיות בריאות ספציפיות של כל גזע וגזע.

42. כשגיאות פוסלות לגידול/להרבעה, יוכרו אך ורק שגיאות שנחשבות כפוסלות: על פי תקן הגזע, על פי קביעת ה-FCI, או בעיות רפואיות תורשתיות הפוגעות בבריאות הכלב ו/או בתפקודו.

43. יובהר: בשום אופן, לא יכלול תקנון/נוהל הגידול המשלים, הוראה שתמנע מכלב/כלבה את זכות ההרבעה בדרך שלא נקבעה בנוהל הגידול של הי"ל. סטייה מכלל זה, תתאפשר אך אם אושר הדבר מפורשות על ידי ועדת הגידול המדעית של הי"ל. אישור מפורש זה יצורף כנספח לתקנון/נוהל הגידול המשלים של המועדון.

44. כשגיאות לא מומלצות לגידול, יוכרו אך ורק שגיאות ספציפיות לגזע אשר אינן רצויות אך אינן שגיאות פוסלות, ואשר יצינו בתקנון/נוהל הגידול המשלים של הגזע ככאל ואף שאושרו ככאלה על-ידי ועדת הגידול המדעית; ובלבד, שלא יהא בשגיאות כאמור משום שגיאות המונעות הרבעה או גידול.

ט. מבדק התאמה לגידול: מה"ג

45. הוראות פרק זה, יחולו על כל כלב החי בישראל דרך קבע, והנמנה על הגזעים המחויבים - על פי תקנון/נוהל הגידול המשלים של הגזע - לעבור מה"ג. וכן יחולו הוראות פרק זה, על כל הכלבים אשר בתעודת היוחסין שלהם ובספר הגידול, נרשמה לגביהם הערת "לא מאושר לגידול חובת מה"ג מגיל שנה"

46. המה"ג, הוא מבדק לכלב על פי מראהו, אופיו, תעודת היוחסין ובדיקות (במידה שקיימות) לשם קביעת התאמתו לגידול; לא יערך מה"ג לכלב שטרם מלאו לו 12 חודשים.

47. מה"ג יערך בניהול שופט ישראלי בלבד, שמוסמך כשופט צורה ספציפי לגזע, ובאין שופט ספציפי לגזע - יערך את המה"ג שופט קבוצה אליה משתייך הגזע; באין שופט קבוצה, כאמור, יערך את המה"ג שופט מקיף.

48. השופט מה"ג, יהא כפוף לחוקי האתיקה של תקנון השופטים. וזאת, זולת ההכרח להיחשף למידע הקשור ברקע הגידולי של הכלב, בבריאותו ובפרטי הבעלים; החשיפה כאמור, מנוגדת לתקנון השופטים, וסעיף זה מסייג את תקנון השופטים וקובע כי לעניין מה"ג, החשיפה לפרטים כאמור לעיל, מותרת.

49. לא יערך מה"ג לכלב/ה ללא קריאת השבב של הכלב/ה; את הקריאה כאמור, יבצע עורך המה"ג בזמן המה"ג.

50. מה"ג חוזר שיעשה לכלב שנפסל לגידול - בתערוכה או במה"ג - יערך בידי שלושה שופטים - ביחד - והוראות פרק זה יחולו גם על המה"ג החוזר שיערך על פי קביעת והנחיות ועדת הגידול המדעית.

51. השופט במה"ג, אחראי לאסוף את העתקי המה"ג ולהעבירם להי"ל לתיוק

51.1 לא יתקבל מה"ג ולא יוכנס לתעודת היוחסין ו/או לספר הגידול ללא העתק.

52. המה"ג יערך באחד המסלולים שלהלן:

- 52.1 **מסלול (א):** מה"ג בתאום המועדון אליו שייך הגזע; זהו הכלל, וזהו המסלול המומלץ.
- 52.2 תיאום המה"ג – על כל המשתמע – נתון בתחום אחריות מקדם הגזע. לעניין זה, חובת מקדם הגזע לפעול לתיאום ולהשיב לבקשת התיאום לא יאוחר מ-30 ימים מיום בו הובאה לידיעת מקדם הגזע בקשה לקיום מה"ג.
- 52.3 חובת מקדם הגזע ליידע את יו"ר המועדון/החוג, על המה"ג המיועד, מיד עם קבלת הבקשה. כמו כן, מקדם הגזע יודיע לבעל הכלב - זמן סביר מראש - על מקום עריכת המה"ג ועל מועדו.
- 52.4 מקדם הגזע יקבע את זהות השופט אשר יערוך את המה"ג; המה"ג יערך בנוכחות מקדם הגזע או מי מטעמו.
- 52.5 המה"ג יערך על פי טופס מה"ג שיאושר על ידי המועדון/חוג אליו שייך הגזע. הטופס כאמור, יהא חלק בלתי נפרד מתקנון הגידול המשלים של הגזע, ובלבד שזה אושר בידי ועדת הגידול המדעית של ההי"ל, והותאם לתקן הגזע הספציפי. בגזעים בהם נוהל הגידול המשלים מחייב ציון מינימום – בתערוכת צורה - לצורך אישור הרבעה, יפעל המועדון לקביעת ציון מקביל – במה"ג - לציון המינימום הנדרש בתערוכות צורה; הציון המקביל כאמור, יקבל תוקף אך ורק כחלק מנוהל הגידול המשלים שאושר בידי האסיפה הכללית של המועדון הספציפי.
- 52.6 במקרה שהטופס לא אושר על ידי ועדת הגידול המדעית, יערך המה"ג על פי שיקול דעתו של השופט, והנחיות ועדת הגידול המדעית - אם זו תמצא לנכון להנחותו.
- 52.7 בעל הכלב ישלם למועדון/חוג את מחיר המה"ג בשיעור שנקבע ואושר בידי האסיפה הכללית של המועדון/החוג אליו שייך הגזע.
- 52.8 במקרים יוצאי דופן (כגון סכסוך בין המטפח לבין המועדון) יפנה המטפח בבקשה בכתב לוועדת הגידול של ההי"ל.
- 52.8.1 בהסכמת המועדון/החוג, או לאחר דיון עם המטפח והמועדון, מוסמכת ורשאית הוועדה להחליט לבצע את מבחן המה"ג במסלול (ב) שיפורט להלן). החלטת הוועדה תינתן בכתב ובצורה מנומקת, והמועדון זכאי לערער עליה תוך 7 ימים מיום שניתנה.
- 52.9 לעניין הוראות סעיף 52 לנוהל זה, 'מועדון' הנו: (א) הארגון אליו משויך הגזע בהתאם להוראות סעיף 6 לתקנון ההתאחדות (להלן - "מועדון הגזע"); או (ב) ארגון חבר אחר (לרבות מועמד לחברות) שקיבל את הרשאת מועדון הגזע לביצוע המה"ג על פי הסכם ביניהם, ובתנאי שהשופטים שיבצעו את המה"ג במקרה זה יאושרו על ידי ועדת הגידול

53. **מסלול (ב):** עריכת מה"ג בתאום ועדת הגידול המדעית של ההי"ל.

- 53.1 באחריות יו"ר ועדת הגידול המדעית, לתאם את עריכת המה"ג תוך 30 ימים מהיום בו הובאה לידיעתו שנתקבלה בקשה לביצוע מה"ג. יו"ר ועדת הגידול המדעית יודיע לבעל הכלב - זמן סביר מראש - על מקום עריכת המה"ג ועל מועדו.
- 53.2 יו"ר ועדת הגידול המדעית, יקבע את זהות השופט שיערוך את המה"ג; לעניין זה, יחולו הוראות החלות על מקדם גזע במסלול (א) בשינויים המתחייבים.
- 53.3 חובת ועדת הגידול המדעית להודיע למועדון/לחוג אליו שייך הגזע האמור, על עצם הבקשה ועל הכוונה לפעול לתאום המה"ג. המה"ג יערך בנוכחות נציג וועדת הגידול המדעית. המועדון/חוג הנוגע לעניין יהא רשאי לשלוח משקיף מטעמו.

- 53.4 בעל הכלב ישלם להי"ל את מחיר המה"ג בשיעור שיקבע מעת לעת על ידי הנהלת ההי"ל. במידה ומדובר במה"ג חוזר (סעיף 50) ותבוטל הפסילה הניתנה לכלב/ה אם בתערוכה או במה"ג, יקבל בחזרה המערער את תשלום המה"ג החוזר
- 53.5 הוראות מסלול (א) יחולו גם על מסלול (ב) הנ"ל, בשינויים המתחייבים, ומבלי לפגוע בתכלית מסלול (ב), קרי, אפשרות לבצע מה"ג מבלי מעורבות מקדמי הגזעים.
54. **מסלול (ג):** אישור התאמה לגידול מכוח ציון בתערוכות צורה:
- 54.1 כלב שגילו למעלה מ-12 בגזעים הקטנים מתחת לגובהה 40 ס"מ ו מעל 15 חודשים בגזעים הגדולים חודשים זכה – בשתי תערוכות צורה - בציון "מצוין", והציונים ניתנו בידי שני שופטים שונים, ואחד משני השופטים הוא שופט ספציפי לגזע או שופט קבוצה, יהא פטור ממה"ג. כך, תוצאות התערוכות כאמור, כמוהן כאישור התאמה לגידול שניתן במסגרת מה"ג.
- 54.2 כלב שלגביו נקבעה – בעת ביקורת השגר - הערת "לא מאושר להרבעה/גידול חובת מה"ג מגיל שנה" חייב במה"ג שלא במסלול (ג); כלב כאמור, יהא זכאי לפטור ממה"ג ואישור התאמה לגידול מכוח ציון בתערוכת צורה, אך ורק אם קיבל את שני הציונים הנ"ל במסגרת השתתפותו בכיתה פתוחה בלבד.
55. **ערעור ועריכת מה"ג חוזר:**
- 55.1 בעלים אשר כלבם לא אושר לגידול/הרבעה, רשאי לפנות לוועדת הגידול המדעית של ההי"ל בערעור בכתב על תוצאות המה"ג. הוגש ערעור כאמור, יתאם יו"ר הוועדה עריכת מה"ג חוזר; וזאת, לא יאוחר מ-30 ימים מהיום בו הובא לידיעתו כי הוגש ערעור.
- 55.2 המה"ג החוזר, יערך אך ורק על פי ההוראות החלות על מסלול (ב).
56. **רישום תוצאות המה"ג:**
- 56.1 תוצאות המה"ג יועברו למקדם הגזע ולמנהל ספר הגידול, לשם רישומן בספר הגידול.
- 56.2 עבר כלב המה"ג בציון "עובר" תירשם בספר הגידול ההערת "עבר מה"ג מאושר לגידול/הרבעה (לצד תאריך המבחן)".
- 56.3 נכשל כלב במה"ג, תירשם בספר הגידול הערת "לא עבר מבחן מה"ג, לא מאושר לגידול/הרבעה",
- 56.4 במידה שעובר לעריכת המה"ג נרשמה בתעודת היוחסין ובספר הגידול הערה כאמור לעיל, והכלב זכה לציון עובר במה"ג, אזי שחובה על מנהל ספר הגידול למחוק את ההערה כאמור, ולהנפיק עבור הכלב תעודת יוחסין חדשה; כל זאת, תוך זמן סביר מרגע שהופקדה אצל מנהל ספר הגידול התעודה בה נרשמה ההערה.
- י. ביקורת שגר**
57. חובת בעל ההמלטה לדווח למקדם הגזע הרלוונטי - תוך 10 ימים מיום ההמלטה - על עצם ההמלטה ועל מספר הגורים שבשגר.
58. "ביקורת שגר": ביקור מקדם הגזע אצל הכלבה היולדת וצאצאיה. ביקורת השגר היא חובה בכל הגזעים הרשומים בספרי הגידול השונים של ההי"ל; לא יוצא גור מהשגר לפני שמלאו לו 7 שבועות, לאחר ששובב ובכפוף למעבר ביקורת שגר.
- 58.1 ביקורת השגר תיערך בהיות הגורים בני 6-8 שבועות ורק לאחר ששובבו. הביקורת תיערך בנוכחות הכלבה היולדת וכל צאצאיה שבשגר, ובהצגת תעודות היוחסין של ההורים ובמילוי אחר דרישות תקנון/נוהל הגידול המשלים של המועדון/חוג.

- 58.2 הבדוק בביקורת השגר יבדוק, אם לפי חזותם, נראים הגורים כגזעיים וכצאצאיהם של ההורים עליהם דיווח המטפח כהורים של השגר;
- 58.3 כן יבדוק, קיומם של גורים בעלי שגיאה פוסלת. התעורר ספק בקיומה של שגיאה כאמור, יציין עורך הביקורת בהערה: "לא מאושר לגידול/הרבעה חובת מה"ג מגיל שנה".
59. ביקורת השגר תיערך ע"י מקדם הגזע למעט במקרים יוצאי דופן כמפורט להלן:
60. **מסלול (א):** ביקורת באחריות מקדם הגזע; זה הכלל, וזהו המסלול המומלץ.
- 60.1 ביקורת השגר תיערך בידי מקדם הגזע או מי מטעמו, שיהא בעל הכשרה מתאימה על פי נוהל זה, ובלבד שיעמוד בתנאי הכשרות לשמש כמקדם הגזע, או שאושר ע"י וועדת גידול מדעית של ההי"ל.
- 60.2 התשלום בעבור ביקורת השגר ייגבה ע"י המועדון/חוג אליו שייך הגזע, על פי התעריף שיקבע מעת לעת ע"י האסיפה הכללית של המועדון/ חוג; תכלית התשלום – כיסוי הוצאות, ולא השאת רווחים.
- 60.3 ביקורת שגר תעשה במקום הימצאות השגר, או בהתאם להחלטה משותפת למקדם הגזע ולמטפח בעלי ההמלטה.
- 60.4 חובה לסמן גורים באמצעות שבב אלקטרוני קודם למועד ביקורת השגר ולתעד סימונים אלו.
- 60.5 נערכה הביקורת באחריות מקדם הגזע, יפעל מנהל ספר הגידול לרישום במסגרת סמכויותיו וכפי הצורך.
- 60.6 במקרים יוצאי דופן (כגון סכסוך בין המטפח לבין מקדם הגזע הנוגע לעניין), ימנה יו"ר המועדון מקדם גזע אחר מהמועדון לשם ביצוע ביקורת השגר. כל זאת, לאחר שנתקבלה הסכמת מקדם הגזע הנוגע לעניין.
- 60.7 במידה שאין במועדון מקדם גזע נוסף, או במקרים שהמטפח ו/או מקדם הגזע הנוגע לעניין מסרב שמי מהמועדון יבצע את ביקורת השגר, יפנה המטפח בבקשה לועדת הגידול המדעית של ההי"ל.
- 60.8 בהסכמת מקדם הגזע, או לאחר דיון עם מטפח ומקדם הגזע, מוסמכת ורשאית וועדת הגידול המדעית לקבל החלטה לפי יש לבדוק את השגר ללא מקדם הגזע הנוגע לעניין; החלטת הוועדה כאמור, תהא בכתב ותכיל את כל הנימוקים הצריכים לעניין. למקדם הגזע – למשך 3 ימים מיום קבלת ההחלטה - נתונה זכות ערעור על החלטה כאמור. יוכל לערער עליה תוך שלושה ימים בפני בית הדין.
61. **מסלול (ב):** ביקורת באחריות ועדת הגידול המדעית
- 61.1 ביקורת השגר תהא באחריות ועדת הגידול המדעית, ותיערך בידי שופט ספציפי לגזע או מקדם גזע שהוועדה תבחר לפי פניית המטפח אל יו"ר הוועדה.
- 61.2 ועדת הגידול תיידע את מקדם הגזע והמועדון על קבלת פנייה לבקשת ביקורת שגר במסלול ועדת גידול מדעית. הביקורת תתקיים בתיאום עם מקדם הגזע – ייקבע מועד עריכת הביקורת והמקום הרלוונטי, ותעדכן בדואר אלקטרוני חוזר לפני הביקורת את כל הצדדים בעניין, מקדם גזע, מועדון ומטפח.
- 61.3 התשלום בעבור ביקורת השגר, יגבה בידי ההי"ל, לפי תעריף שיקבע מעת לעת בידי הנהלת ההי"ל; עורך הביקורת יהא זכאי לקבל החזר הוצאות דלק דרך משרדי ההי"ל ובהתאם לאישור וועדת הגידול המדעית.
- 61.4 ביקורת השגר תיעשה במקום הימצאותו של השגר.
- 61.5 נערכה הביקורת באחריות ועדת הגידול המדעית כאמור, יעביר מנהל ספר הגידול את טופס ההמלטה לחתימת עורך הביקורת, בטרם הנפקת התעודות לשגר, אשר יחזירו לספר הגידול לא יאוחר מ-30 ימים והוראות החלות על מסלול (א) דלעיל, יחולו בשינויים המתחייבים.

יא. מגדל ובית גידול

62. על אף האמור בפרק ההגדרות והסמכויות, רשאי בעל כלבה להעביר את הזכות להירשם בספר הגידול כמטפח בהמלטה מסוימת לאדם אחר. וזאת, באמצעות הודעה בכתב במסגרת מסמך ייעודי. ההודעה תועבר לספר הגידול במצורף לטופס ההמלטה.
63. מטפח, חייב לרשום בספר הגידול את כל השגרים מבית גידולו, ואת כל הגורים שנולדו בכל שגר, בתוך 6 חודשים מיום ההמלטה. לא עשה כן, ייחשב - לא רק כמפר סעיף זה - אלא גם כפועל בניגוד למטרות העל של ההי"ל.
- 63.1 טופס המלטה שיגיע מאוחר מ-6 חודשים מיום ההמלטה, יחויב בקנס שיקבע מעת לעת בידי הנהלת ההי"ל; עשה כן באיחור העולה על 3 חודשים, יחויב המגדל לבצע על חשבוננו בדיקות DNA להוכחת הורות.
64. מטפח, רשאי לבחור לצורך הרבעה כל זכר העומד בדרישות נוהל זה.
65. לא ימנע מקדם הגזע, הרבעות כאמור מכל סיבה שהיא, ולא יסכל ניסיונות בעלי כלבים להגיע למפגש רצונות עם רעיהם.
66. המטפח יישא בכל ההוצאות הכרוכות בהנפקת תעודות היוחסין לשגר.
67. בית גידול הוא מסגרת גידולית, שבה כל הגורים הנולדים נושאים שם בית גידול אחד.
- 67.1 מטפח, רשאי לבחור שם לבית הגידול שבבעלותו, אשר יהיה שונה באופן ברור ומובחן משמות בתי גידול קיימים, ובהתאמה להנחיות רישום בתי גידול ב FCI; שם בית הגידול יכנס לתוקף רק לאחר אישור ה-FCI ובהתאם לנוהל זה.
68. הרשאי להגיש בקשה לשם בית גידול מאושר ע"י ההתאחדות הישראלית לכלבנות, הוא חבר בהי"ל המקיים את הדרישות שלהלן:
- 68.1 חברות בת שלוש שנים במועדון/חוג הגזע הרלוונטי
- 68.2 בוגר המדרשה לכלבנות.
- 68.3 חבר, אשר נרשמו על שמו בספר הגידול של ההי"ל, שלוש המלטות לפחות, משתי קומבינציות שונות לפחות, שעמדו בנהל הגידול של ההתאחדות הישראלית לכלבנות ובנהל הגידול המשלים של הגזע.
- 68.4 שם בית גידול, ניתן להעברה לאדם אחר(העומד בתנאי הסף כפי שפורטו בסעיף 68), אך ורק לאחר שיוצג לספר הגידול הסכם בכתב - לפי מסמך ייעודי - בין מעביר השם לבין הנעבר.

יב. מקדמי גזע

69. הכשיר להגיש מועמדות לתפקיד מקדם גזע, חייב להיות בוגר הכשרה מתאימה של המדרשה לכלבנות, או לחילופין, בעל השכלה כלבנית אחרת שתעמוד בדרישות ועדת הגידול המדעית; בנוסף, הכשרות להתמודד כאמור, דורשת מהמועמד שיהא חבר - לפחות 3 שנים - במועדון/חוג החבר בהי"ל; **לא יהא כשיר להתמודד לתפקיד מקדם גזע, אדם המטפח יותר מ-3 גזעים או יותר.**
70. שופט ספציפי לגזע, או מטפח לשעבר של הגזע, יוכל אף הוא לכהן בתפקיד מקדם גזע - ובלבד שעמד בשאר הסעיפים הרלוונטים בנהל הגידול.
- 70.1 לכל היותר, מקדם גזע כשיר לרכז תחתיו 4 גזעים פעילים (לעניין זה, "גזע פעיל": גזע שנרשמו לגביו מעל לשתי המלטות בשנה שחלפה). במקרים חריגים, על המועדון/חוג להגיש בקשה בכתב לוועדת הגידול המדעית של ההי"ל.

70.2 אדם אשר הורחק מחברות בהי"ל, בשל עבירה על תקנון הגידול, לא כשיר להתמודד על תפקיד מקדם גזע **בכל מקרה ולצמיתות.**

70.3 מקדם גזע יגיש - בתום כל שנה ועד לסוף חודש פברואר - סיכום שנתי על הגזע אותו הוא מקדם, על פי דרישה של וועדת הגידול המדעית, שתפורסם מידי סוף שנה.

70.4 וועדת הגידול, תערוך - לפחות - שתי השתלמויות מעשיות בשנה למקדמי גזעים. על כל מקדם גזע, החובה להגיע לפחות להשתלמות אחת.

71. תפקידי מקדם הגזע:

- 71.1 לקדם את גידול וטיפוח הגזע בכל דרך סבירה.
- 71.2 ליעץ ולסייע למטפחים ולבעלי כלבים בענייני גידול, לרבות מידע על זכרים מתאימים, אחזקת הכלבה בהיריון, ייעוץ בהמלטות, גידול הגורים, תילוע וחיסונים בדיקות נחוצות וכיוצא בכל אלו.
- 71.3 לרכז את כל המידע העדכני בארץ ובעולם הקשור לגזע; בכלל זה, שינויים בתקן הגזע, בעיות גידוליות ספציפיות, וכל התפתחות בתחום הגידול של הגזע. עוד מתפקידו של מקדם הגזע, להעביר מידע זה לידיעת המטפחים ובעלי הכלבים.
- 71.4 להעביר כל מידע עדכני לגבי כלבים ועמידתם בדרישות תקנוני/ נוהלי הגידול לספר הגידול.
- 71.5 לא תהא נתונה למקדם גזע כל סמכות לפסול כלבים או שגרים.
- 71.6 כל תפקיד נוסף, שייקבע בתקנוני/נוהלי המועדונים/החוגים.
- 71.7 מקדם הגזע יעביר מעת לעת, לוועדת הגידול המדעית, דו"ח גידול על פי דרישות הוועדה ובהתאם להחלטותיה.
- 71.8 מקדם גזע רשאי להביא בפני ועדת הגידול המדעית תלונות הכללות הוכחות על מטפחים שאינם שומרים על רווחת כלביהם.

יג. ועדת הגידול המדעית

72. ועדת הגידול המדעית מורכבת מ-8 חברים כדלקמן:
- יו"ר הוועדה; ייבחר על ידי האסיפה הכללית כאחד מחברי ההנהלה.
  - מנהל ספר הגידול; במינוי כנציג הנהלת ההי"ל.
  - נציג מחבר השופטים; בבחירת חבר השופטים.
  - חמישה חברים נוספים; בבחירות רובניות במסגרת האסיפה הכללית.
73. לא יהא אדם כשיר להתמנות כחבר ועדת גידול מדעית, אלא אם מקיים את אחת הדרישות להלן: שופט צורה מוסמך, מקדם גזע (בעבר או בהווה), מטפח בעל שם בית גידול שביצע למעלה מחמש המלטות בחמשת השנים האחרונות, וחמשת המלטות נעשו – לכל הפחות – מ-2 קומבינציות שונות בגזע אחד אותו הוא מגדל.
74. הוועדה תמנה מזכיר מבין חבריה.
75. משך כהונת חברי הוועדה הנבחרים יהא 3 שנים, ובכפוף למועדי הבחירות הכלליות בהי"ל.
76. ועדת הגידול המדעית תתכנס – לכל הפחות – 3 פעמים בשנה, וכפי הצורך בהוראת יו"ר הוועדה.

- 76.1 לצורך קבלת החלטות אופרטיביות, נדרשת נוכחות חמישה חברי ועדה לכל הפחות.
- 76.2 לכל דיון הנוגע לגזע מסוים, יוזמנו מקדמי הגזע הרלוונטיים.
77. **אלו סמכויות ועדת הגידול המדעית (בסעיף זה "הוועדה"), ואלו תפקידיה:**
- 77.1 דיון וקבלת החלטות בבעיות גידול שוטפות.
- 77.2 דיון ואישור תקנוני/נוהלי גידול משלימים של המועדונים ועריכת שינויים בהם; כל זאת, רק לאחר שתקנון/נוהל הגידול המשלים אושר בהצבעה באסיפה הכללית במועדון/בחוג הרלוונטי .
- 77.3 דיון בהצעות לשינויים בנוהל הגידול של ה"ל", ואישורן, קודם להבאתם לאישור האסיפה הכללית של ה"ל".
- 77.4 פיתוח תכניות איתור ומניעה של מחלות תורשתיות.
- 77.5 הוועדה תשמש כועדת אתיקה, בכל תלונה שתוגש כנגד מטפחי גזע, בעלי כלבים ומקדמי גזע, שנושא התלונה הוא חריגה מהוראות נוהל זה והתקנונים/הנוהלים המשלימים.
- 77.6 קידום מחקר כלבני עצמאי.
- 77.7 קשר עם הוועדות המדעיות של ה-FCI, והפצת כל מידע גידולי ומדעי שיפורסם על ידן.
- 77.8 הוועדה תמנה, מתוך חבריה, תת ועדה לעניינים מנהלתיים שוטפים ולנושאי ספר הגידול. כמו כן, תגדיר הוועדה את תפקידי תת הוועדה.
- 77.9 הוועדה תדון, תחליט, תכריע ותפעל בכל עניין שבו היא הוסמכה מכוח נוהל זה לרבות נספחיו.
- 77.10 הוועדה תדון ותכריע, בכל מחלוקת גידולית שנתגלתה בין מקדם גזע לבין בעל כלב או מטפח.
78. לשם הגשמת תכליתה וביצוע המוטל עליה, הוועדה רשאית לפעול כדלקמן:
- 78.1 לבצע בדיקות D.N.A מדגמיות, וביקורות יזומות אצל מטפחים, לשם בדיקת תנאי הגידול. כל זאת, מוסמכת הוועדה לעשות באמצעות חבריה או באמצעות מי מטעמם.
- 78.2 כוועדת אתיקה, מוסמכת וועדת הגידול המדעית, להטיל את הסנקציות הבאות כנגד מקדמי גזע, מטפחים ובעלי כלבים, שנקבע כי עברו על הוראות נוהל הגידול, כללי האתיקה, או ההוראות הנוגעות לרווחת ובריאות הכלבים המוחזקים בבעלותם או מי מטעמם; אלו הן:
- אזהרה; נזיפה.
  - השעיה זמנית או קבועה מתפקיד מקדם גזע; וזאת, ברוב של שני שלישי לפחות מכלל חברי הוועדה.
  - ליתן הוראה למנהל ספר הגידול שלא לרשום שגר.
  - לאסור באופן זמני או קבוע לגדל עם כלבה או כלב.
  - לאסור באופן זמני או קבוע לגדל מכל הכלבים שבבעלות המפר, ואין נפקא מינה אם ישנה בעלות משותפת בכלב.
  - ליתן הוראה למנהל ספר הגידול שלא לרשום כלבים תחת שם בית גידול.
  - לאסור השתתפות בתערוכות המאושרות על ידי ה"ל.
  - להגיש תלונה לבית-הדין של ה"ל.

- לחייב, החל מעבירה שנייה, בתשלום קנס שלא יעלה על סך 2,000 ₪. סכומים כאמור, יעביר המפר לקופת ההי"ל כתנאי להמשך קבלת שירותים מההי"ל ו/או השתתפות בכל פעילות של ההי"ל.
  - להמליץ לבית הדין על הרחקה באופן זמני או קבוע מכל פעילות ההי"ל.
  - במידה שמטפח יתבקש לבצע בדיקות DNA לכלבים בבעלותו או מגידולו, ויסרב, סירובו יביא להרחקת המסרב – לאלתר – מההי"ל; כמו כן, להרחקת הכלבים הרלוונטיים וצאצאיהם מספר הגידול.
79. ערעור על החלטת הוועדה - כועדת אתיקה - יוגש לבית הדין; לא יאוחר מ-21 ימים מיום קבלת ההחלטה אצל המערער. הוגש ערעור, מוסמך בית-הדין ליתן הוראות זמניות לביצוע עד הכרעה בערעור.
80. בנושאים בהם יתעורר עניין מיוחד - לדעת הוועדה - יוקם פורום מקדמי גזע ומטפחים לשם דיון. לפורום כאמור, לא תהא כל סמכות, ותכליתו עיונית גרידא.
81. הוועדה, תזמן את כל מקדמי הגזע - לכל הפחות פעמיים בשנה - לשם דיון ודיווח על פעולותיה.
82. החלטות הוועדה יחייבו את ספר הגידול, מקדמי הגזע ואת המטפחים.
83. מקדמי הגזע והמטפחים, רשאים לפנות לוועדת הגידול המדעית לקבלת אישורים חריגים לרישום כלבים בספר הגידול והוצאת תעודות יוחסין, גם לכלבים שאינם עומדים בקריטריונים, וכן לפסילת כלבים לגידול או רישום הערות גידוליות.
- י.ד. תשלומים ותעריפים**
84. ספר הגידול יגבה תשלום עבור תעודת יוחסין, שינוי בתעודת יוחסין, רישום בספר הגידול, העברת בעלות וכל שרות אחר שיינתן על ידו באופן סביר.
85. התעריפים ייקבעו מעת לעת ע"י הנהלת ההי"ל.
- טו. כללי אתיקה**
86. כללי האתיקה, הן נורמות התנהגות מחייבות בצורה קוגנטית - הן במישור הגידולי והן במישור הספורטיבי-חברי. הכללים חלים על כל מקדם גזע ובעל כלב.
87. המטרה בגידול כלבים גזעיים, היא לטפל להשביח ולטפח כלבים בריאים בגופם ובנפשם.
88. אחת ממטרות ההי"ל היסודיות ביותר, היא קידום גידול כלבים גזעיים. הגדרת "כלב גזעי", היא ההגדה שבנוהל זה. לכן, ההי"ל מסרבת לקבל לחיכה מי שמגדל/מוכר/מתווך במכירת כלבים ללא תעודת יוחסין על פי נוהל זה.
89. במידה שחבר במועדון-חבר בהי"ל ביצע פעילות כאמור לעיל, יש לנקוט עמו משנה חומרה, ולהביא להפסקת חברותו במועדון/חוג, תוך כדי הדגש מיוחד על אלו הנושאים את שם הכלב הגזעי לשווא וקשורים במסחר של "כלב גזעי ללא תעודות".
90. המטפח האחראי, יהא מעורה ומעורב בפעילות מועדון/חוג הגזע, בדרישות הגידוליות של הגזע, ויפעל על פיהן.
91. לא תורבע כלבה שלגילה צעיר מ-18 חודשים בגזעים הגדולים ו 12 חודשים בגזעים הקטנים או מבוגר מגיל שמונה שנים; אלא, אם נקבע אחרת בתקנון הגידול המשלים ו/או לאחר אישור מועדת גידול מדעית.
- 91.1 אין להרביע כלבות בטרם מלאו להן 12 חודשים. אולם, בתקנון/נוהלי הגידול המשלים, ניתן לקבוע גיל מינימאלי מבוגר יותר להרבעה; לא יקבע גיל מינימום שעולה על גיל 22 חודשים.

- 91.2 מותרת הרבעת כלבה עד הגיעה לגיל 8 שנים. הרבעה בגיל מבוגר יותר טעונה אישור חריג מאת ועדת הגידול המדעית.
- 91.3 לא תמליט כלבה יותר מפעמיים במשך תקופת 18 חודשים.
92. לא יופרד גור מהשגר ומאמו לפני חלוף 7 שבועות מיום ההמלטה, ואך לאחר שיבובו (קרי, החדרת שבב מזהה לגופו) באופן שהחוק מחייב.
93. לא ימסור בעל כלב פרטים כוזבים הנוגעים לכלב/גור שבבעלותו, ברשותו או מבית גידולו.
94. חובה היא, לעדכן את הבעלים החדשים של הגורים בכל בכל הערה שנרשמה בעת ביקורת השגר לגור או/ו שגיאה פוסלת על פי תקן הגזע, ובכל שגיאה תורשתית אחרת, של הגורים או הוריהם שהתגלתה וידועה למטפח.
95. לא יהא בעל כלב מעורב, בכל צורה, בין במישרין ובין בעקיפין, בהתעללות בבעלי חיים בכלל ובכלבים בפרט, לרבות בקרבות כלבים מכל סוג.
96. בעל כלב יהא אחראי לחסן כלבו, על פי הנחיות השירותים הוטרינריים, ולדאוג לתנאי מחייה נאותים לכלב.
97. לא יעשה מקדם גזע, כל שימוש בתפקידו ובתארו שלא לשם מילוי תפקידו.
98. לא יקבל מקדם גזע מבעל כלב תשלום, בכל צורה, בין במישרין ובין בעקיפין, בעבור מילוי תפקידו, או בעבור תיווך/בלדורת במכירת ו/או יבוא גורים וכלבים.
99. לא ידרוש ולא יקבל מקדם גזע טובת הנאה במסגרת תפקידו.
100. למען הסר ספק: כל שינוי לצרכים רפואיים שמתבצע בכלב, יחויב בתיעוד וטרינרי מפורט של המקרה - לפני ואחרי - על מנת שיעלה בידו לקבל אישור הרבעה.
- טז. המלצות**
101. מומלץ, לבצע הסכמים - בכתב - בין בעל הכלב המרביע לבעל הכלבה בטרם ההרבעה, ובהם תפורט, בין היתר, התמורה בגין ההרבעה.
102. מומלץ להתייעץ ברופא וטרינר לפני כל הרבעה, בנושא בריאותה של הכלבה לרבות חיסונים וטיפולים מיוחדים (תילוע וכיוצ"ב).
103. מומלץ להתמיד במעקב רפואי וטרינרי במשך תקופת ההריון של הכלבה, ולאחר ההמלטה.
104. מומלץ לבצע את כל החיסונים הראשוניים לגורים במהלך החודשיים הראשונים לחייהם, על ידי המטפח.
105. מומלץ למסור את הגור כשהוא בריא בלבד, ולהדריך את הבעלים החדשים בכל נוהלי הטיפול והחיסון הנדרשים.
106. מומלץ לרשום את הבעלים החדשים למועדון/לחוג הגזע, כדי שיקבלו תמיכה והדרכה מקצועית.
107. מומלץ למטפח לנהל רישום מסודר של תאריכי ייחום, הרבעה והמלטה לכלבים שברשותו, וכן רשימה מעודכנת של הגורים מבית גידולו ובעליהם.
108. בעל כלב אחראי, ידאג לרווחת כלבו, וישמור על הסדר והניקיון הציבורי בכל עת ובכל מקום.